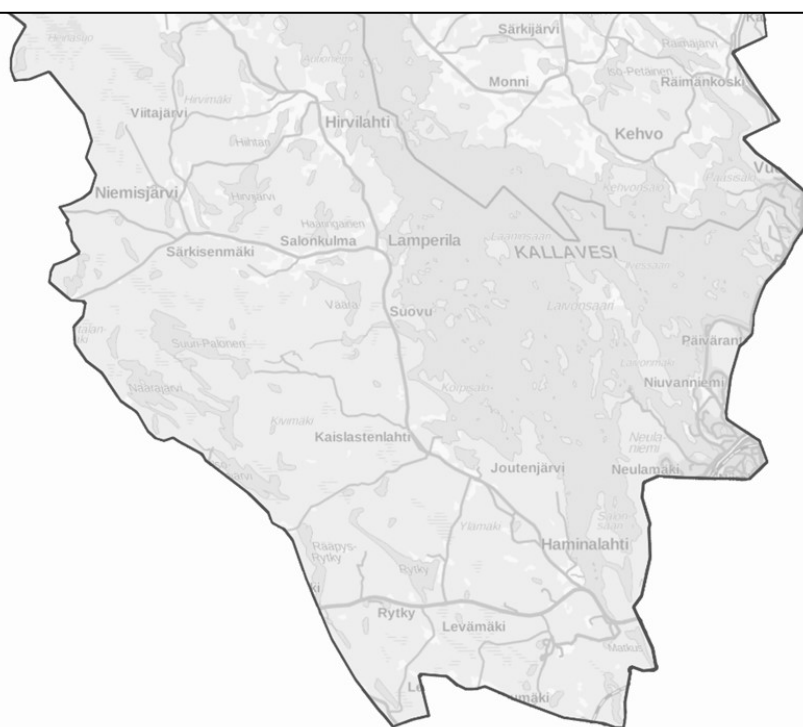

Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma 2022–2031

Anne Mäkelä

POHJOIS-SAVON KALATALOUSKESKUS RY 2021

ESIPUHE

Kalastuslain (KL) 22 §:n mukaan vesialueet jaetaan niiden omistussuhteista sekä hallinnollisista rajoista riippumatta kalatalousalueisiin, jotka muodostuvat kalataloudellisesti riittävän suuresta yhtenäisestä alueesta. Suomessa on kaikkiaan 118 kalatalousaluetta, joiden toiminta on alkanut vuoden 2019 aikana. Ennen kalatalousalueuudistusta vastaavia tehtäviä hoitivat kalastusalueet.

Kalatalousalueen jäseniä ovat alueen kalastusoikeuden haltijat, esimerkiksi osakaskunnat ja muut vesialueen omistajat sekä valtakunnalliset kalastusalan järjestöt. Kalatalousalueen päätösvaltaa käyttää yleiskokous ja toimintaa valvoo ELY-keskus, jonka alueella kalatalousalue pääasiallisesti sijaitsee.

Kalatalousalueet ovat julkisoikeudellisia yhdistyksiä, joiden tarkoitus ja tehtävät on määritelty kalastuslain 23 ja 24 §:ssä seuraavasti:

- kehittää alueensa kalataloutta;
- edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon järjestämiseksi;
- kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon suunnittelu alueellaan;
- käyttö- ja hoitosuunnitelman laadinta sekä
- hyväksytyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta.

Kalastuslain 35 §:n mukaan kalatalousalueen on laadittava ja otettava käyttöön aluettaan koskeva käyttö- ja hoitosuunnitelma, jolla turvataan alueen kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto ja käyttö sekä biologinen monimuotoisuus, ja edistetään vapaa-ajan sekä kaupallisen kalastuksen toimintaedellytyksiä. Käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa ELY-keskus.

Kalastuslain 36 § linjaa käyttö- ja hoitosuunnitelman lakisääteisen sisällön, jota tämä käyttö- ja hoitosuunnitelma noudattaa. Laatimisen apuvälineenä on käytetty Luonnonvarakeskuksen (Luke) käyttö- ja hoitosuunnitelman mallirunkoa.

Pitkän voimassaolon vuoksi käyttö- ja hoitosuunnitelmassa esitetään lähinnä toiminnan strategiset päälinjat ja periaatteet. Yksityiskohtaiset vuosittaiset tavoitteet ja toimenpiteet kirjataan jatkuvasti päivitettävään kalatalousalueen toimintasuunnitelmaan.

Lienee syytä nostaa esille muutamia seikkoja käyttö- ja hoitosuunnitelmien ohjausvaikutuksesta ja suhteesta muuhun päätöksentekoon ja lainsäädäntöön.

Ensinnäkin kalastuslain 40 § sisältää oikeusvaikutuksiltaan merkittävän muutokseen aiempaan lainsäädäntöön nähden. Uusi käyttö- ja hoitosuunnitelma tulee olemaan aiemmasta suositusluontoisuudestaan poiketen asiakirja, jota täytyy 40 §:n säännösten mukaan hoitotoimenpiteissä noudattaa. Lainkohdan mukaan kalatalousalueen kalavarojen käyttö ja hoito on järjestettävä hyväksytyn käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti. Kalatalousalue ja kalastusoikeuden haltijat vastaavat suunnitelman toteuttamisesta siltä osin kuin suunnitelman toteuttaminen niitä koskee.

Kalastusta säätelee ensisijaisesti kalastuslaki ja kalastusasetus, jossa annetaan säännöksiä esimerkiksi sallituista pyyntimitoista. Laissa on annettu myös ELY-keskuksille toimivalta rajoittaa kalastusta (esim. KL 53 §). Kalatalousalue voi sisällyttää käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotukseensa alueellisia määräyksiä esimerkiksi sallituista pyydyksistä, pyyntiajoista, pyyntialueista ja pyyntimitoista. Määräykset toimeenpannaan ELY-keskuksen päätöksellä. Näitä määräyksiä ei kuitenkaan voi asettaa sallivammiksi kalastuslakiin ja -asetukseen nähden.

Kolmas huomionarvoinen seikka on se, että kalastuslain 73 §:n mukaan kalojen istuttaminen on sallittu ainoastaan, jos kyseessä olevan lajin tai kannan istuttaminen kohdevesistöön sisältyy kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan. Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määrittämättömään istutukseen on saatava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa.

Asiasanat: Kalatalousalue, käyttö- ja hoitosuunnitelma, kalavarojen käyttö- ja hoito, kaupallinen kalastus, kalastuksen ohjaus

SISÄLLYS

1. Johdanto	5
2. Suunnitelma keskusjärvien osa-alueelle.....	7
2.1. Perustiedot vesialueesta sekä kalakantojen ja kalastuksen nykytilasta	7
2.1.1. Vesialueen nykytila	7
2.1.2. Kalakantojen nykytila.....	11
2.1.3. Kalastuksen nykytila.....	12
2.2. Kalakantojen ja kalastuksen tavoitetilat ja osatavoitteet.....	13
2.3. Vesialueiden käytön alueellinen suunnittelu ja yhteistoiminnan kehittäminen	15
2.3.1. Kalataloudellisesti merkittävät alueet.....	15
2.3.2. Kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvat alueet ja niillä käytettävät pyydykset	15
2.3.3. Kalastusmatkailuun hyvin soveltuvat alueet.....	16
2.3.4. Vapaa-ajankalastuksen yhtenäislupa-alueet ja järjestelmän kehittäminen	16
2.3.5. Yhteistoiminnan kehittäminen kalatalousalueella	16
2.4. Toimenpiteet kalakantojen hoitamiseksi ja kalastuksen kehittämiseksi	17
2.4.1. Kalastuksen säätelytoimenpiteet.....	17
2.4.2. Suunnitelma kunnostustoimenpiteistä	19
2.4.3. Suunnitelma istutuksista	20
2.4.4. Ehdotukset kalastuksen kehittämistoimenpiteiksi	21
2.5. Suunnitelma kalastusta ja kalakantoja koskevan seurannan järjestämisestä.....	21
3. Suunnitelma virtavesien osa-alueelle	22
4. Suunnitelma sivu- ja pienvesille.....	24
5. Suunnitelma kalastuksenvalvonnan järjestämisestä	27
6. Vaelluskalojen, uhanalaisten kalakantojen ja biologisen monimuotoisuuden huomioon ottaminen toimenpiteissä.....	27
7. Täpläravun ja muiden vieraslajien huomioon ottaminen toimenpiteissä	27
8. Ehdotus kalastushoitomaksuina kerättävien varojen omistajakorvauksiin käytettävän osuuden jakamiseksi	28
9. Alueellinen edunvalvonta	29
10. Suunnitelma viestinnästä	29
11. Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano.....	30
12. Vaikuttavuuden arviointi ja suunnitelman päivitys	30
Lähteet.....	32
Liitteet	

1. Johdanto

Kalastuslain (379/2015, KL) 22 §:n mukaan vesialueet jaetaan niiden omistussuhteista sekä hallinnollisista rajoista riippumatta kalatalousalueisiin, jotka muodostuvat kalataloudellisesti riittävän suuresta yhtenäisestä alueesta. Kalatalousalueet ovat julkisoikeudellisia yhdistyksiä, joiden tehtäviin kuuluu kalavarojen kestävän käytön ja hoidon suunnittelu, käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta sekä hyväksytyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta (KL 24 §).

Kalastuslain mukaan kalatalousalueen on laadittava ja otettava käyttöön aluettaan koskeva käyttö- ja hoitosuunnitelma, jolla turvataan alueen kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto ja käyttö sekä biologinen monimuotoisuus, ja edistetään vapaa-ajan sekä kaupallisen kalastuksen toimintaedellytykset.

Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalue kuuluu Vuoksen vesistöalueeseen ja sijaitsee Pohjois-Savon maakunnassa. Kalatalousalueen rajat kulkevat Kuopion, Siilinjärven, Pielaveden ja Iisalmen kuntien alueilla.

Kalatalousalueen pinta-ala on noin 1057 km², josta vesialueen pinta-ala on noin 230 km². Kalatalousalueen suurin yhtenäinen järviolue on Kallaveden pohjoinen osuus Kallansilloista luoteeseen eli Pohjois-Kallavesi. Sen pinta-ala on 10760 ha ja keskisyyvyys 10,8 m. Lisäksi alueella on pienempiä järviä noin 200 kappaletta.

Tavinsalmi-Kallaveden kalatalousalueeseen rajoittuvat Kallaveden, Nilsin reitin, Ylä-Savon, Keiteleen ja Rautalammin reitin kalatalousalueet. Toiminnallisesti tärkein naapurialue on Kallaveden kalatalousalue.

Tavinsalmi-Kallaveden kalatalousalueella on noin 150 kappaletta yhteisiä vesialueita, joista äänioikeutettuja osakaskuntia on 104 kappaletta. Loput ovat muita yhteisiä vesialueita. Yksityisessä omistuksessa olevia vesialueita on yhteensä noin 90 kappaletta. Osakaskuntien hallinnassa on noin 20 000 ha vesialueesta (liite 1).

Käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimisen avuksi toteutettiin keväällä 2020 osakaskuntakysely Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalueen osakaskunnille. Kyselyjä lähetettiin 37 kpl ja vastauksia saatiin 15 kappaletta. Lisäksi tietoa on saatavilla aiemmista käyttö- ja hoitosuunnitelmista sekä vesien yhteistarkkailun yhteydessä vuonna 2018 tehdystä koekalastuksesta.

Tässä käyttö- ja hoitosuunnitelmassa alueet jaotellaan keskusjärveen (Pohjois-Kallavesi, Ylä-Ruokovesi, Ala-Ruokovesi sekä Maaninkajärvi), pienempien järvien osa-alueisiin sekä virtavesien ja jokien osa-alueisiin. Näille kaikille esitellään omat suunnitelmansa.

Kuva 1 Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalue. Lähteet: Maanmittauslaitoksen taustakarttasarja 4/2020; Kalatalousalueen rajat ELY-keskus 2020.

2. Suunnitelma keskusjärvien osa-alueelle

2.1. Perustiedot vesialueesta sekä kalakantojen ja kalastuksen nykytilasta

2.1.1. Vesialueen nykytila

Kalakantojen ja -vesien nykytilaa selvitettiin kyselyllä, joka osoitettiin osakaskunnille ja Kuopion kaupungille, jolla on vesialueita kalatalousalueella. Vastauksia saatiin 15 kappaletta. Lisäksi tietoa on saatavilla aiemmista käyttö- ja hoitosuunnitelmista sekä vesien yhteistarkkailun yhteydessä vuonna 2018 tehdyssä koekalastuksesta.

Tässä käyttö- ja hoitosuunnitelmassa Pohjois-Kallaveden, Ruokoveden sekä Maaninkajärven muodostamasta isosta järvikokonaisuudesta käytetään nimitystä keskusjärvet. Pohjois-Kallavesi sijaitsee Kuopion kaupunkikeskittymästä luoteeseen. Kaupungin puoleinen alue on melko tiheään asuttua, mutta väestötiheys pienenee mitä kauemmas liikutaan Kuopion kaupunkikeskittymästä. Samalla myös vapaa-ajanasuntojen määrä kasvaa suhteessa vakituiseen asutukseen. Vesistöalue on rakenteeltaan rikkonaista ja paikoin saaristoista, ravinnetasoltaan vesistöt ovat reheviä ja tummavetisiä.

Keskusjärvien alueella osakaskuntia on yhteensä noin 70 kappaletta. Yksityisiä vesialueita on noin 50. (Kalpa -tietokanta 2020.) Kooltaan suurimmat yhtenäiset osakaskunnat keskittyvät Pohjois-Kallavedelle ja pienimmät alueen reunoille ja luoteisimpiin osiin.

Pohjois-Kallaveden ekologinen tila on 2016–2021 vesienhoitokaudella ollut hyvä. Ylä-Ruokoveden ja Maaninkajärven ekologinen tila on ollut puolestaan tyydyttävä. (Vallinkoski ym. 2016.) Valmisteilla olevan uuden vesienhoidon toimenpideohjelman mukaan Pohjois-Kallaveden altaan ekologinen tila pudonnut hyvästä tyydyttävään, ja Ylä-Ruokoveden ekologinen tila noussut hyvään. Veden laatuun vaikuttaa merkittävästi yläpuolisilta Iisalmen reitiltä tulevat vesistöä kuormittavat vedet. Pohjois-Savon vesistöjen ulkoisen, ihmisperäisen kuormituksen merkittävin hajakuormituslähde on maatalous ja metsätalous. Pienempi osuus johtuu haja-asutuksesta ja turvetuotannosta. Kemiallinen tila arvioitiin hyvää huonompi -tasolle. (Vallinkoski ym. 2016.)

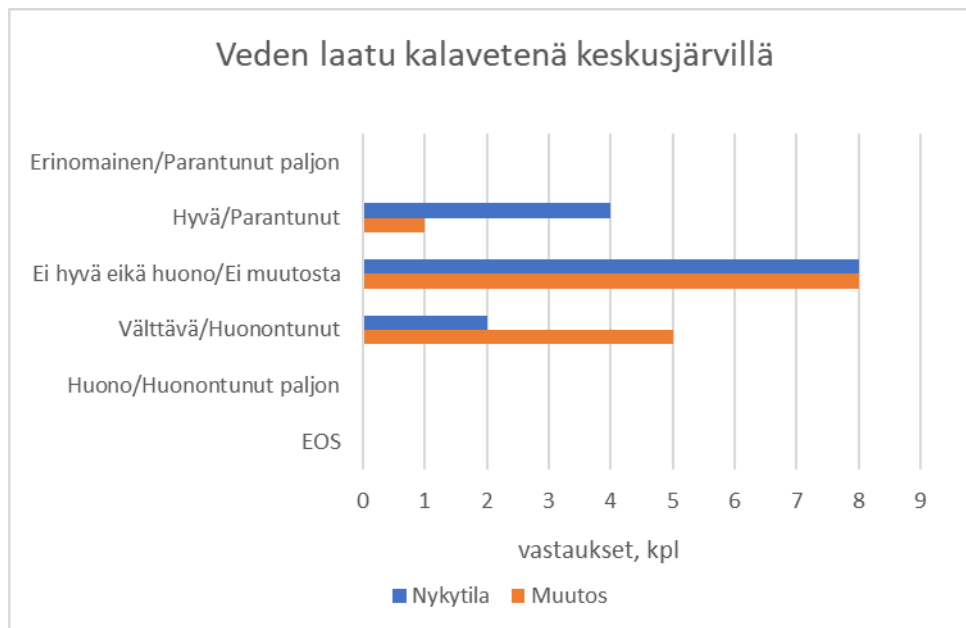
Kallavedellä toteutetaan vesien tilan yhteistarkkailua eräiden toimijoiden ympäristölupien määräysten mukaisesti. Vuoden 2019 raportissa todetaan, että levätuotanto oli Kallaveden runkoasemilla hieman voimakkaampaa kuin keskimäärin edellisvuosina. Voimakkainta levätuotanto oli yleensä Pohjois-Kallaveden puolella laskien lievästi reitillä etelään päin siirryttäessä. Kasviplankton tutkimuksen perusteella

Pohjois-Kallaveden tila luokitui tyydyttäväksi tai ajoittain hyväksi vuonna 2019. (Hartikainen 2020.)

Maaninkajärveen tulevaa vettä säännöstellään Viannankoskessa olevalla padolla. Kallavedeltä poistuvaa vettä säännöstellään Naapuskosken säännöstelypadolla ja Konnuksen pohjapadolla, ne sijaitseva Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalueen ulkopuolella Koirusveden eteläpäässä.

Ilmastonmuutos voimistaa ravinnekuormitusta ja sitä kautta rehevöitymistä. Valunnan kasvaessa myös huuhtoutumat lisääntyvät. Veden lämpötilan kohotessa sinilevien kasvu lisääntyy ja happitilanne heikkenee järvissä ja rannikkovesissä etenkin pienten virtaamien aikana. (Vallinkoski ym. 2016.) Ilmaston lämpeneminen saattaa lisätä kasvunopeutta kuhalla ja ahvenella, kun taas uhanalaiset lohilajit kärsivät muutoksesta. Esimerkiksi taimenen arvellaan tulevaisuudessa kärsivän korkeista kesälämpötiloista ja vähäisistä virtaamista kutujoissa. Runsastunut vähempiarvoinen kalasto vähentää merkittävästi eläinplanktonin määrää, mikä puolestaan ilmenee levämäärän lisääntymisenä. (Vallinkoski ym. 2016.)

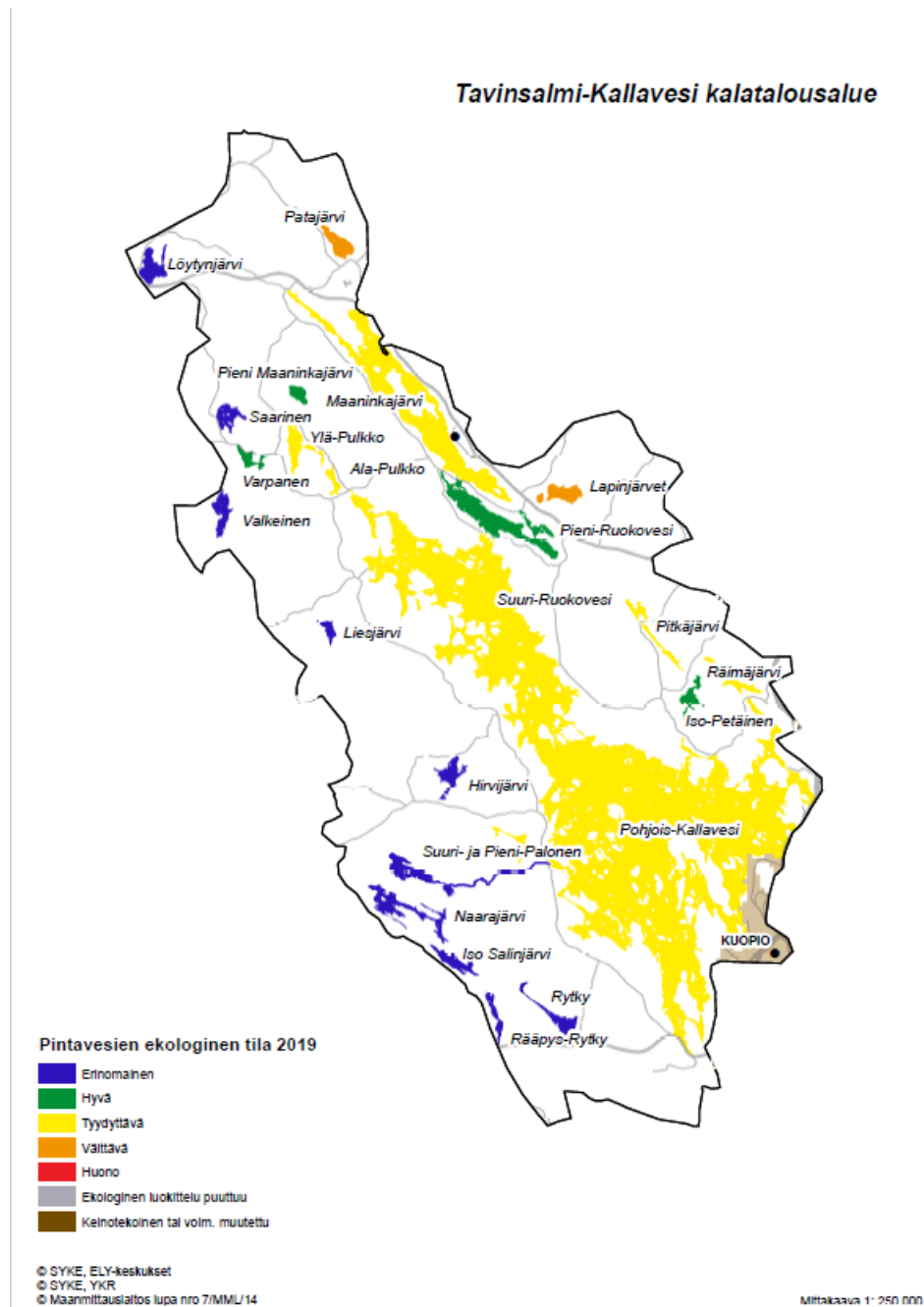
Keväällä 2020 toteutetussa osakaskuntakyselyssä tiedusteltiin osakaskuntien näkemyksiä järvien laadusta kalavetenä. Keskusjärvien kalavesien nykytilaa arvioi kyselyssä 11 osakaskuntaa. Veden laatu kalavetenä nähtiin pääosin hyvänä tai ei hyvänä eikä huonona (kuva 2). Pääosin veden tilan ei nähty muuttuneen viimeisen 10 vuoden aikana. Osa vastaajista oli sitä mieltä, että veden tila kalavetenä on huonontunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Vastauksessa oli mahdollista arvioida yksittäisen vapaavalintaisen järven tai joen tilaa. Kukin vastaaja pystyi arvioimaan useampaa järveä tai jokea kalatalousalueella. Alla olevaan kuvaan on koottu osakaskuntien vastaukset järvistä, jotka on tässä luokiteltu kuuluvaksi keskusjärviin. Kaikkien järvien tilaan ei annettu arviota. Näin ollen joidenkin yksittäisten järvien tila saattaa korostua taulukossa.

Kuva 2 Veden laatu kalavetenä ja muutos vuoden 2010 jälkeen Pohjois-Kallavedellä, Ruokovedellä ja Maaninkajärvellä. Osakaskuntakysely 2020.

Tavinsalmi-Kallaveden kalatalousalueella vapaa-ajankalastus ja vesiliikenne on suhteellisen vilkasta; Kuopio on Tilastokeskuksen (2019) mukaan yksi Suomen suosituimpia mökkikuntia.

Osakaskuntatoiminta on Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalueella suhteellisen aktiivista, joskin pieniä ja toimimattomia osakaskuntia on jonkin verran. Osakaskuntatoiminnan ongelma on nyt ja tulevaisuudessa aktiivitoimijoiden ikääntyminen sekä osalla alueesta osakaskunnan pieni koko. Pienten ja toimimattomien osakaskuntien yhdistäminen toimiviin osakaskuntiin voi olla suunnitelmakaudella ajankohtaista.

Kuva 3 Pintavesien ekologinen tila Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalueella vuonna 2019. Lähde: Pohjois-Savon ELY-keskus.

2.1.2. Kalakantojen nykytila

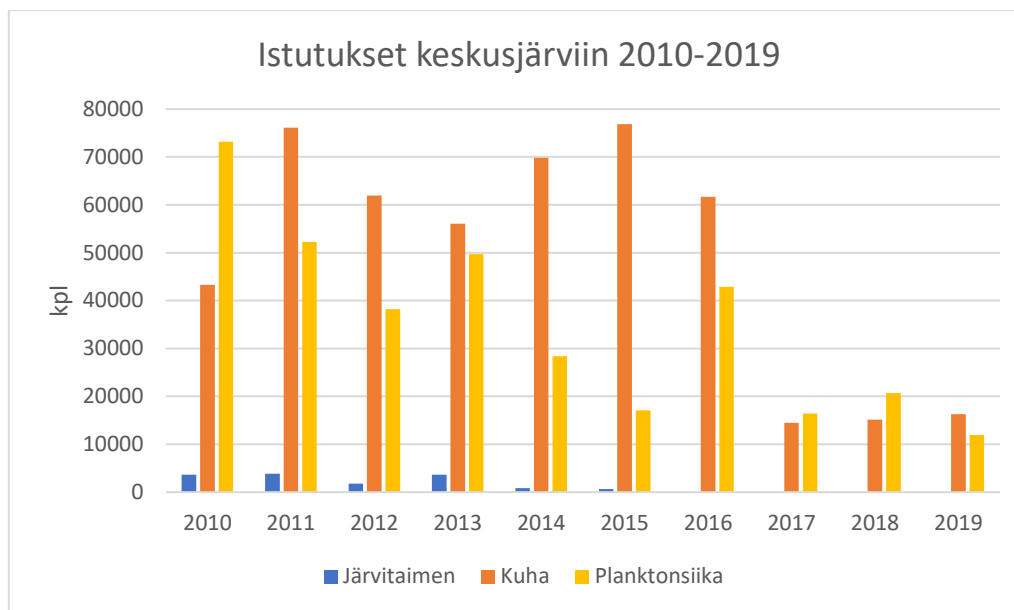
Keskusjärvien alueella tavataan tavallisia Suomen sisävesien lajeja. Vuoden 2007 kalastustiedustelun mukaan verkkosaalis on ollut vuonna 2007 noin 45 000–55 000 kg. Verkolla yleisimmät saalislajit ovat ahven, hauki, kuha, made ja lahna. Tavoitelluimmat saalislajit ovat olleet kuha ja ahven. (Kontila 2009.)

Osakaskuntakyselyssä tiedusteltiin osakaskuntien näkemyksiä kalakantojen nykytilasta ja muutoksista. Vastaajat saivat itse nimetä vesistön ja lajin, jonka tilaa halusivat arvioida. Kukin vastaaja pystyi arvioimaan useampaa järveä tai jokea kalatalousalueella. Alla olevaan kuvaan on koottu osakaskuntien vastaukset järvistä, jotka on tässä luokiteltu kuuluvaksi keskusjärviin. Kaikkien järvien ja lajien tilaan ei annettu arviota. Näin ollen joidenkin yksittäisten järvien ja lajien tila saattaa korostua taulukossa.

Kalakantojen tila nähtiin pääosin hyvänä keskusjärvillä. Kuhan, hauen, ahvenen ja lahnan kannat katsottiin hyviksi. Erityisesti kuhakantojen katsottiin parantuneen viimeisen 10 vuoden aikana. Viimeisen 20–15 vuoden aikana kuhasta onkin tullut suosittu kalalaji vapaa-ajankalastuksessa ja niiden yksikkösaalismäärät ovat olleet vuosi vuoden jälkeen nousussa (Kontila 2009). Sen sijaan huonontuneiksi katsottiin erityisesti siika, taimen ja muikku.

Osakaskuntakyselyssä tiedusteltiin jokiravun, täpläravun ja järvitaimenen esiintymistä keskusjärvillä. Jokirapua tiedetään esiintyvän joissakin sivuvesissä kalatalousalueella, mutta keskusjärvien alueella niistä ei kyselyssä raportoitu. Täpläravustakaan ei tehty havaintoja, eikä sen tiedetä toistaiseksi levinneen kalatalousalueen vesistöihin. Järvitaimenta kerrottiin esiintyvän Kehvon alueella. Keskusjärvien ulkopuolella järvitaimenta raportoitiin olevan Palosenjoessa.

Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalueella kalastus on pääasiassa vapaa-ajankalastusta. Viimeisen kymmenen vuoden aikana alueelle on istutettu planktonsiikaa, kuhaa ja järvitaimenta (kuva 4). Vuonna 2019 Pohjois-Kallaveteen istutettiin lisäksi järvisiikaa. Jokirapua on istutettu keskusjärvien alueelle 2010 ja 2013.

Kuva 4 Istutukset keskusjärviin 2010–2019. Lisäksi keskusjärviin on istutettu järvisiikaa vuonna 2019 (4000 kpl) ja rapua 2010 (600 kpl) ja 2013 (300 kpl).

Kallaveden vesien yhteistarkkailun puitteissa tehtiin Savo-Karjalan ympäristötutkimuksen toimesta vuonna 2018 koekalastus. Pohjois-Kallaveden osalta koekalastuspaikkana oli Kallansilloilta luoteeseen Tikkalansaaren edustalla. Vuoden 2018 koekalastuksessa kalalajisto on monipuolisimmillaan vertailualueella Pohjois-Kallavedellä, jossa tavattiin yhteensä yhdeksän eri kalalajia. Kilomääräiset yksikkösaaliit olivat kohtalaiset. Runsaimmillaan rehevöitymistä kuvaavien särkikalajien kilomääräinen osuus oli vertailualueella Pohjois-Kallaveden puolella, jossa noin 45 % kokonaissaaliista oli särkikalajia. Petokalajien (hauki ja kuha) osuus kokonaissaaliista oli kohtalainen Pohjois-Kallavedellä.

2.1.3. Kalastuksen nykytila

Osakaskuntakyselyssä selvitettiin, millä tavalla kalaa pyydetään kalatalousalueen vesiltä ja miten tilanne on muuttunut viimeisen 10 vuoden aikana.

Vastaajien mukaan heittouistelu oli yleisin kalastusmuoto. Toiseksi yleisin on vetouistelu ja pyydyskalastus. Kalastusmatkailun, ammattikalastuksen ja erityiskohdekalastuksen tilasta ei joko osattu sanoa mitään tai niitä ei ollut. Pyydyskalastus oli useimman mielestä vähentynyt eniten.

Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalueella on suosittu yhtenäislupa-alue lisäviehelupien ostamiseen (liite 2). Lupa-alue kattaa lähes koko keskusjärvien alueen, mukaan lukien Ruokoveden ja Maaninkajärven, muutamia saaristo- ja lahtialueita lukuun ottamatta.

Viehelupatulot yhteislupa-alueella ovat noin 4300 euroa (alv 0 %) vuodelta 2019. Vuonna 2020 viehelupatulot olivat noin 6000 euroa (alv 0 %).

Keskusjärvien alueella verkkokalastus on kielletty solmuväliltään 28–49 mm verkoilla. Talvikalastuksessa verkkopyynti on kielletty solmuväliltään alle 55 mm verkoilla yli 10 m syvyisillä vesialueilla. Lisäksi eräät osakaskunnat ovat asettaneet rajoituksia alueilleen. Esimerkiksi Toivalan osakaskunnan vesialueella verkkokalastuksen pienin silmäkoko 55 mm.

Kalatalousalueella pyydyskalastus on pääasiassa kotitarvekalastusta, mutta tämäkin on vähentynyt, vaikka kuhakannat ovat runsaita. Kalatalousalueen näkemyksen mukaan vetouistelusta ollaan siirtymässä kalastonhoitomaksulla- tai ikään perustuvalla kalastusoikeudella tapahtuvaan jigikalastukseen.

2.2. Kalakantojen ja kalastuksen tavoitetilat ja osatavoitteet

Kalatalousalue pyrkii kalastuksen turvaamiseen tuottavilla kalavesillä vapaa-ajankalastajille, kalastusmatkailulle sekä kaupalliselle kalastukselle. Tavoitteena on, että alueen kalakantoja hyödynnetään ja että hyödyntäminen on järkevää. Keskusjärvien viehelupa-alueelle pyritään saamaan lisää vapaa-ajankalastajia, ja lisää lupia kehitetään vapaa-ajankalastuksen ja ammattikalastuksen tarpeisiin. Kalatalousalue pyrkii pitämään alueen osakaskunnat toimintakykyisinä esimerkiksi kannustamalla osakaskuntia yhdistymään.

Osatavoite 1: Kuhakantojen kestävä hyödyntäminen

Kuha on alueen taloudellisesti tärkein kalalaji, jonka kantojen nousuun on panostettu pitkäjänteisesti. Kuhakantojen säätely- ja hoitotoimenpiteissä tavoitteet ovat kuhan luontaisen lisääntymisen kartoittaminen ja tukeminen muun muassa kutualueita kartoittamalla ja niitä rauhoittamalla kutuaikana.

Osatavoite 2: Kalakantojen monipuolinen hyödyntäminen ja kalastusedellytysten edistäminen

Kalaa on paljon ja sitä pitäisi myös hyödyntää. Nimenomaan vähempiarvoisten särkikalojen hyödyntämiseen olisi paljon potentiaalia. Kalatalousalue selvittää ja pyrkii toteuttamaan yhteislupa-alueen kaupallisille kalastajille. Ajatuksena on, että osakaskunnat tekevät sopimuksen kalatalousalueen kanssa yhteislupa-alueeseen liittymisestä. Kalatalousalue puolestaan myy elinkeinokalastajalle luvan kalastaa sopimukseen kuuluvien osakaskuntien alueilla. Tämä mahdollistaa tarkoituksenmukaisen ja järkevän kalakantojen hyödyntämisen kaupallisen kalastuksen ja ekologisen kestävyyskannalta.

Osatavoite 3: Alueen vetovoimaisuutta vapaa-ajankalastajille lisätään ja lisätään vetouistelun ohelle muunlaisia vapaa-ajankalastajia houkuttelevia lupia.

Kalatalousalue pyrkii siihen, että kalavesiä käytetään monipuolisesti. Näin ollen tarkoituksenmukaista on, että alueelle houkutellaan kaupallisten kalastajien ohella lisää vapaa-ajankalastajia. Tämä tehdään kehittämällä lupia, lupa-aluetta ja alueen saavutettavuutta (esim. rampit ja parkkipaikat).

Osatavoite 4: Uhanalaisten vaelluskalojen elinkierron turvaaminen

Järvitaimen on ollut istutusten varassa, mutta kalatalousalueella on virtavesiä, jotka sopivat taimenen lisääntymis- ja poikastuotantoalueiksi. Mahdollisia kotiuttamisjokia ovat Palosenjoki, Varpasjoki, Pulkonkoski, Liesjoki sekä Pekolanjoki. Näiden jokisualueet rauhoitetaan, mikäli joissa on elinvoimainen kanta, tai kotiutumisistutukset aloitetaan. Järvitaimenen osalta kartoitetaan olemassa olevia rauhoitusalueita ja mahdollisia istutuspaikkoja.

Osatavoite 5: Suunnittelussa tarvittavan tiedon hankkiminen vapaa-ajankalastajilta ja kaupallisilta kalastajilta

Alueelle toteutetaan kalastuskysely vapaa-ajankalastajille. Edellinen kalastuskysely on toteutettu vuonna 2007. Alueella on aiemmin toteutettu kirjanpitokalastusta ja sitä jatketaan. Näiden tavoitteena on saada tietoa tavoitellusta kalalajistosta sekä vapaa-ajankalastajien profiilista. Tietoa voidaan käyttää kalastusmatkailun kehittämiseen ja muuhun suunnitteluun.

Osatavoite 6: Kalatalousalue edistää omalta osaltaan osakaskuntien yhdistämissä

Alueella on useita pieniä ja toimimattomia osakaskuntia. Kalatalousalue pyrkii edistämään osakaskuntien yhdistymisiä viereisiin toimiviin osakaskuntiin siellä, missä se katsotaan tarpeelliseksi. Näin edistetään paikallista toimijuutta ja pidetään yllä kalavesien järkevää hoitoa.

2.3. Vesialueiden käytön alueellinen suunnittelu ja yhteistoiminnan kehittäminen

2.3.1. Kalataloudellisesti merkittävät alueet

Suurin kalastuspaine keskittyy viehelupa-alueelle (liite 2). Viehelupa-alueeseen kuuluu suurin osa Pohjois-Kallavedestä, Ala-Ruokovesi, Ylä-Ruokovesi ja Maaninkajärvi. Kalastuspaine on näissä kohdin suurin, ja niitä voidaan pitää kalataloudellisesti merkittävinä alueina.

Mikäli alueelta löytyy joessa kutevan taimenen syönnösalueita, myös nämä ovat luettavissa kalataloudellisesti merkittäviin alueisiin.

Kalastusmatkailun osalta alueella on paljon potentiaalia kehittymiseen. Alueella on vapaa-ajankalastukselle hyvä kalasto, kaunis ympäristö ja hyvä retkipalveluverkosto esimerkkinä saarten taukopaikat ja laavut.

2.3.2. Kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvat alueet ja niillä käytettävät pyydykset

Pohjois-Kallaveden, Ala-Ruokoveden, Ylä-Ruokoveden ja Maaninkajärven suuret esteettömät selkävedet sopivat kaupalliseen kalastukseen.

Troolaus soveltuu laivaväylille ja avonaisille selkävesille, mutta ei kapeikkoihin tai alueille, jotka ovat rakenteeltaan rikkonaisia. Esimerkiksi Pohjois-Kallaveden eteläosan saaristoiset alueet soveltuvat troolaamiseen huonosti, samoin kapeat Maaninkajärvi ja Ylä-Ruokovesi. Nämä rajoitukset huomioiden kaikki kalastuslain sallimat pyydykset sopivat käytettäväksi alueella.

Kaupallisen kalastuksen osalta tullaan kehittämään yhteislupa-alueita kaupalliseen kalastukseen osatavoitteen 2 mukaisesti.

Mikäli kalastuslain 13 §:n mukaisesti kaupalliseen kalastukseen on tarpeen hankkia ELY-keskuksen myöntämiä lupia, pyritään korvaukset asettamaan ensisijaisesti lupa-alueen vesialueiden omistajien omien periaatteiden mukaisesti. Korvauksista päättämisen tueksi

on laadittu käyttö- ja hoitosuunnitelman liitteenä (liite 3) esitettävä alustava pinta-alaan perustuva korvaustaulukko, jota voidaan käyttää korvausten perusteena. Liitteenä oleva korvaustaulukko on laadittu käyttö- ja hoitosuunnitelman teon aikaan perustuen sen hetkiseen arvioon yleisestä korvaustasosta. Lopullinen korvaus määräytyy luvan antamisen aikaisen hintatason mukaan ja hyväksytään kalatalousalueen kokouksessa ennen käyttöönottoa.

2.3.3. Kalastusmatkailuun hyvin soveltuvat alueet

Keskusjärvien alueelta viehelupa-alue nykyisellään soveltuu hyvin kalastusmatkailuun. Pienemmätkin kohteet soveltuvat hyvin, mikäli halutaan pienimuotoisia kohteita.

ELY-keskuksen myöntäessä jo nykyisellään kalastusmatkailulupia maakunnan laajuisena, ei kalatalousalueen ole mielekästä rajata mitään aluetta kalastusmatkailuun soveltuvien alueiden ulkopuolella, pois lukien rauhoitusalueet.

2.3.4. Vapaa-ajankalastuksen yhtenäislupa-alueet ja järjestelmän kehittäminen

Alueella on tarpeen kehittää vapaa-ajankalastusta, sillä kalaa ja erityisesti vapaa-ajankalastajien keskuudessa suosittua kuhaa on paljon ja sitä olisi tärkeää päästä hyödyntämään. Kalatalousalueen myyntiin kehitetään kevytuistelulupa, jollainen on käytössä esimerkiksi Rautalammin reitin kalatalousalueella ja jollaista suunnitellaan myös Suvasveden kalatalousalueelle. Kevytlupa olisi edullisempi kuin vetouistelulupa, esimerkiksi 10–15 €/kausi. Kevytlupa soveltuu käytettäväksi myös rikkonaisemmilla vesialueilla.

2.3.5. Yhteistoiminnan kehittäminen kalatalousalueella

Osakaskuntatoiminta on ollut kalatalousalueella suhteellisen aktiivista. Alueelta löytyy kuitenkin pieniä ja toimimattomia osakaskuntia. Tämä haittaa muun muassa kalastuksen järjestämistä ja kalavesien järkevää hoitoa. Kalatalousalueen kanta on, että pienten tai toimimattomien osakaskuntien yhdistämistä lähellä sijaitsevien toimivien osakaskuntien kanssa tulisi edistää. Kalatalousalue pyrkii omalta osaltaan edistämään osakaskuntien yhdistämisä.

Kalatalousalue kannustaa osakaskuntia osallistumaan ja ottamaan kantaa yhteiseen päätöksentekoon. Tätä varten kalatalousalueella tulisi olla osakaskuntien ajankohtaiset yhteystiedot. Kalatalousalueella on ollut harkinnassa myös nettisivujen avaaminen yhteistoiminnan kehittämiseksi.

2.4. Toimenpiteet kalakantojen hoitamiseksi ja kalastuksen kehittämiseksi

2.4.1. Kalastuksen säätelytoimenpiteet

Käyttö- ja hoitosuunnitelma sekä siinä esitetyt säätelytoimenpiteet etenevät viranomaisten hyväksymisprosesseissa eri tahtiin. Kalatalousalue tekee säätelytoimenpiteistä erillisen, KHS:n käsittelystä riippumattoman päätöksen.

Kalatalousalueen tavoitteena on hyväksyä sellaiset säätelytoimenpiteet, joille on yksimielinen tuki samaan aikaan, kun käyttö- ja hoitosuunnitelma hyväksytään lähetettäväksi yhteistyöryhmän käsiteltäväksi. Niiden säätelytoimenpiteiden, joille ei saada kalatalousalueen yleiskokouksessa yksimielistä päätöstä, käsittelyä jatketaan myöhemmissä kalatalousalueen yleiskokouksissa.

Säätelytoimenpiteet liittyvät kuhan ekologisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaiseen kannansäätelyyn. Toimenpiteet tehdään Kuhan kasvu ja sukukypsyys Pohjois-Savossa 2018–2019-tutkimuksen (Puranen ym. 2019) perusteella. Taimenen osalta pyritään suojelemaan vaelluskalojen luonnonkiertoa.

Alamittasäätely:

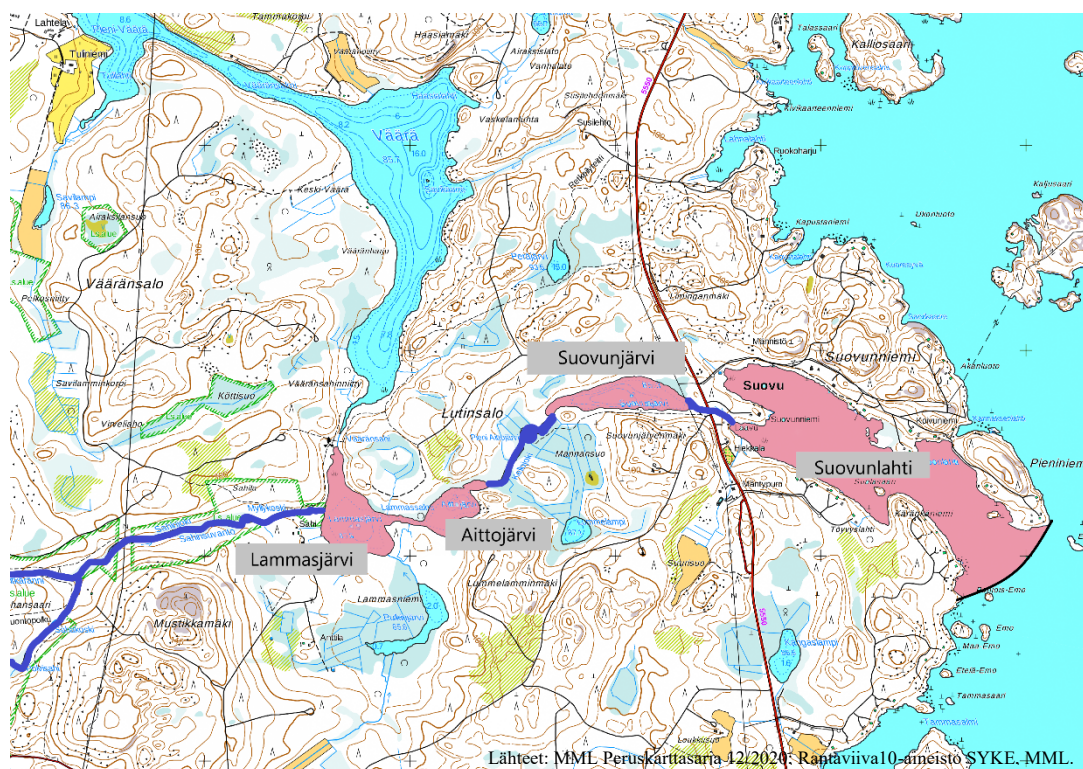
- Kuhan alamitaksi asetetaan 42 cm. Rasvaeväleikatun järvitaimenen alamitaksi asetetaan 50 cm.
 - Perustelut: Kalatalousalueen kanta on, että koska kuhaa on muutenkin runsaasti ja yhden kutukerran periaate toteutuu hyvin, alamittaa ei kannata nostaa siellä, missä varsinaisia perusteita suuremmalle alamitalle ei ole.
- Järvitaimenen tilannetta seurataan ja sen alamittaa nostetaan, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi esimerkiksi sen vuoksi, että istukkaiden kasvupotentiaalista huomattava osa jää käyttämättä 50 cm mitalla.

Pyydyssäätely:

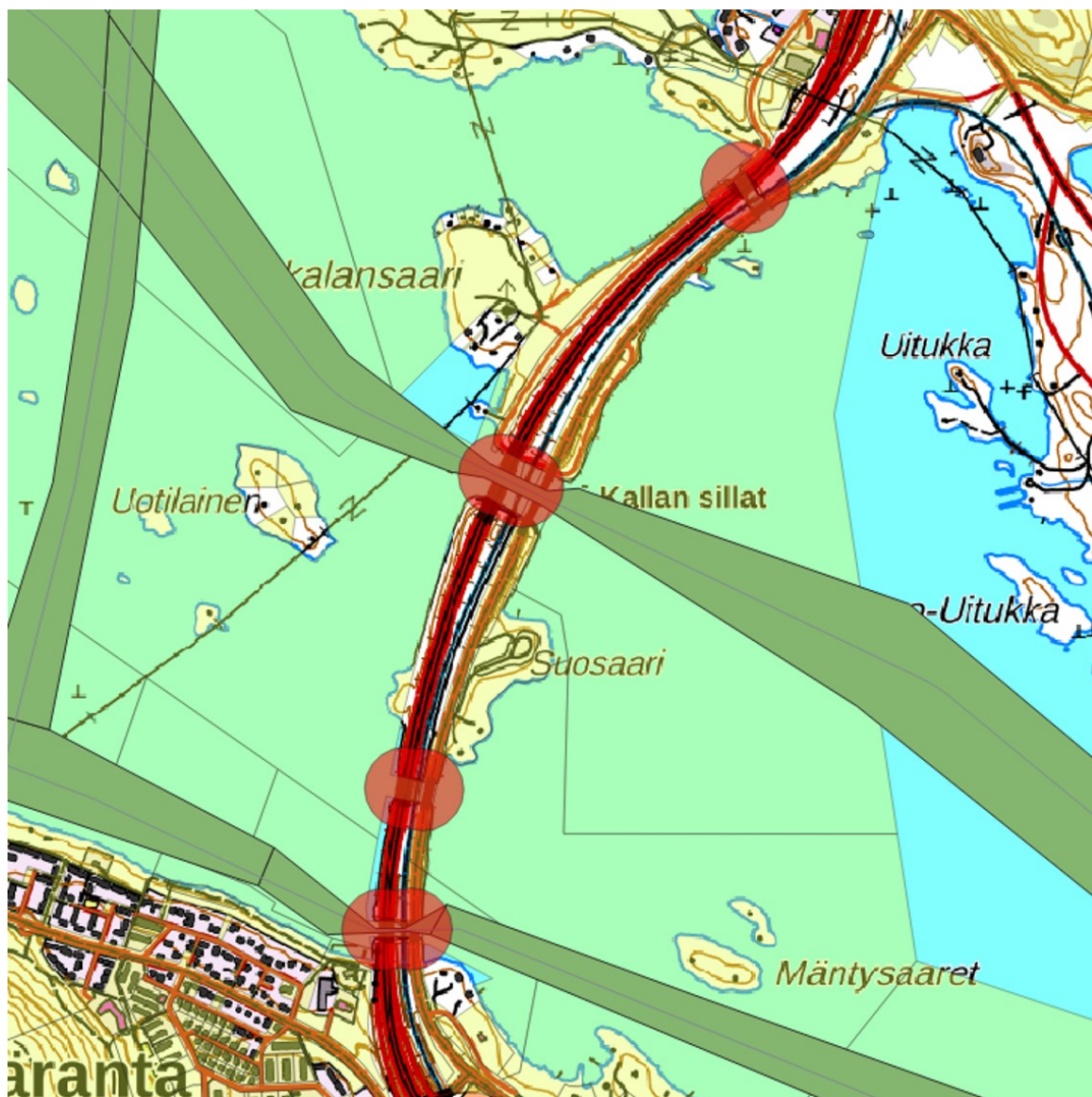
- Keskusjärvillä verkkojen solmuvälirajoitus on 29–49 mm. Jääpeitteisenä aikana solmuvälirajoitus on 29–54 millimetriä yli 10 metrin syvyydessä.
 - Perustelut: Kuhakantojen tukeminen on yksi tämän KHS:n osatavoitteista. Tästä syystä solmuvälirajoitusta nostetaan jääpeitteisillä alueilla. Kesäajan verkkorajoitukset mahdollistavat puolestaan siian pyynnin.

Aluerauhoitukset:

- Suovun suulle tullaan asettamaan seisovien pyydysten kiello taimenen kulun Palosenjokeen. Sama kiello koskisi myös Suovunjärveä, Aittojärveä ja Lammasjärveä (kuva 5).
 - Perustelut: Vuoksen vesistöalueen järvitaimenkantojen toimenpideohjelman mukaan ensisijaista on vahvistaa olemassa olevan taimenkannan luonnonlisäntymistä kaikin tavoin. Jos kanta on alkuperäinen, vahvistetaan sitä kalastuksen säätelyllä ilman istutuksia. (Takkunen ym. 2018).
- Kallansiltojen läheisyydessä kielletään seisovat pyydykset vilkkaan vesiliikenteen vuoksi sulan veden aikaan kuvan 6 osoittamalla tavalla. Rajoitus koskisi Kallansillan vesikulkuväylien läheisyyttä siltä osin kuin rajoitettava alue on Tavinsalmi-Kallaveden kalatalousalueen puolella. Kallaveden kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan on liitetty samanlainen rajoitusehdotus koskemaan Kallaveden kalatalousaluetta.

Kuva 5 Punaisella merkitty verkkokielloalueet ja sinisellä merkitty Palosenjoki. Lähteet: MML Peruskarttasarja 12/2020; Rantaviiva10-aineisto SYKE, MML.

Kuva 6 Punainen ympyrä osoittaa alueet, joilla seisovat pyydykset on kielletty. Lähde: Tino Huovinen/ Kuopion kaupunki

2.4.2. Suunnitelma kunnostustoimenpiteistä

Vähempiarvoisten kalojen kannat koetaan turhankin vahvoiksi. Näin ollen tilanteeseen puututaan hoitokalastuksella ja särkikaloihin painottuvan kaupallisen kalastuksen mahdollistamisella. Kalatalousalueella on käytössään hoitokalastukseen ja niittoon tarvittavaa kalustoa kunnostustoimenpiteiden toteuttamiseksi.

Taimenen osalta toimenpiteet kohdistuvat lähinnä puroissa ja joissa suoritettaviin toimenpiteisiin kuten kunnostuksiin.

Järven rehevöitymiseen voidaan puuttua niittämällä vesikasvillisuutta tai ruoppaamalla umpeenkasvaneita lahtia. Kyselyssä esille nostettiin seuraavia ehdotuksia hoitotoimenpiteiksi:

- Hoitokalastusta koko alueella (Laivonsaaren-Jouhtenisen);
- Ylä-Savon puolella ruoppausta, hoitokalastusta ja niittoa (Kuopion kaupunki);
- Kehvonlahden, Levälähdän, Haapalahden ja Selänlahden umpeenkasvun estämiseksi niittoa ja ruoppausta (Puiroonlahden osk).

2.4.3. Suunnitelma istutuksista

Viimeisen kymmenen vuoden aikana alueelle on istutettu planktonsiikaa, kuhaa ja järvitaimenta. Vuonna 2019 Pohjois-Kallaveteen istutettiin myös järvisiikaa. Keskusjärvien alueelle on istutettu myös jokirapua vuosina 2010 ja 2013.

Kuha on myös tärkeä pyyntikala vapaa-ajankalastuksessa. Näin ollen keskusjärville voidaan aiempien vuosien tapaan istuttaa kuhaa. Toisaalta kuha lisääntyy alueella hyvin, joten istutuksia ei välttämättä tarvita.

Taimenkannat ovat lähes yksinomaan istutusten varassa, joten järvitaimenen istutuksia jatketaan. Istutusrekisterin mukaan järvitaimenta on istutettu keskusjärville viimeksi vuonna 2015. Aiempina vuosina järvitaimenta on istutettu Tikkalansaaren edustalle, Väänälänrantaan, Ripatinseleeseen, Lamperilaan ja Keinälahteen.

Siikakannat ovat niin ikään istutusten varassa, joten planktonsiikan istutuksia jatketaan.

Ely-keskus on antanut suosituksen (2020) Järvi-Suomen alueelle istutettavista lajeista ja kannoista. Istutuksissa noudatetaan kyseistä suositusta:

Taulukko 1 ELY-keskuksen suositus Haukiveden-Kallaveden alueelle istutettavista lajeista ja kannoista.

Järvitaimen	Hauki	Harjus	Nieriä	Järvilohi	Järvisiika	Kuha	Planktonsiika	Muut lajit ja kannat
Vuoksen vesistön kanta	Paikalliset haukikannat	Järvi: Puruveden kanta	Kuolimon kanta	Vuoksen vesistön kanta	1. Saarijärven Pyhäjärvi 2. Muut kannat	Paikallinen kanta, jos saatavissa. Muutoin aiemmin käytettyjä kantoja	Koitaajoen kanta	Istutusluvasta sovittava aina tapauskohtaisesti ELY-keskuksen kanssa

Kalastus on järjestettävä niin, että istukkaat eivät joudu saaliiksi liian nuorina. Tähän asti osakaskunnat ovat päättäneet istutuspaikat itsenäisesti, mutta yhteisesti koordinoitua istutustoimintaa voidaan tarvittaessa kehittää.

2.4.4. Ehdotukset kalastuksen kehittämistoimenpiteiksi

Osatavoitteen 3 mukaisesti kalatalousalue tulee kehittämään alueen saavutettavuutta esimerkiksi kunnostamalla ramppeja ja parkkipaikkoja sekä merkitsemällä parkkipaikat ja venerampit karttaan ja maastoon. Myös ramppien ja parkkipaikkojen kunnosta tulisi olla ajankohtaista tietoa saatavilla. Kalatalousalue osallistuu osaltaan nuorisotyön kehittämiseen esimerkiksi valtakunnallisen kalastuspäivän muodossa.

2.5. Suunnitelma kalastusta ja kalakantoja koskevan seurannan järjestämisestä

Keskusjärvillä kalakantoja tullaan seuraamaan kirjanpitokalastuksin ja vapaa-ajankalastajille suunnatulla kyselyllä. Kummatkin seurantamenetelmät ovat ajankohtaisia tällä hetkellä, sillä seurantaa ei ole viime vuosina järjestetty. Tarpeen vaatiessa voidaan järjestää myös koekalastus. Suunnitelmakauden aikana kalastustiedusteluissa pyritään siirtymään sähköisiin tiedusteluihin. Yhteislupa-alueelle hankittavan vetouisteluluvan yhteydessä voidaan luvan hankkijalle antaa mahdollisuus vastata saalistiedusteluun kauden lopussa. Toinen vaihtoehto on asettaa saalistiedusteluun vastaaminen vetouisteluluvan saamisen ehdoksi.

Kaupallisen kalastuksen saalistietojen avulla voidaan arvioida etenkin niiden lajien tilaa, jotka ovat tärkeitä kaupalliselle kalastukselle.

3. Suunnitelma virtavesien osa-alueelle

3.1. Virtavedet ja niiden nykytila

Pohjois-Kallaveden altaaseen laskevia merkittäviä jokia on melko vähän. Merkittävimmät ovat länsirannalla Palosenjoki sekä Räimänjärvestä purkautuva Räimänkoski. Myös Viannankoski laskee Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalueen vesille Maaninkajärveen.

Suuri Palonen-Pieni Palonen-järvestä alkunsa saava Palosenjoki virtaa reilun 7 kilometrin matkan ja laskee Pohjois-Kallaveden Suovunlahteen. Jokityypiltään se on luokiteltu luokkaan keskisuuret kangasmaiset joet. Palosenjoella on suoritettu koskien kunnostusohjelmaa muun muassa Myllykoskessa, jonka vanhaa uittoränniä on entisöity sekä tekemällä Vanhansahansaaren uomassa kunnostustöitä. Kunnostusohjelmalla on pyritty esimerkiksi luomaan mahdollisuus joen luontaisen taimenkannan nousemiseen joen latvavesiin ja saada sen lisääntyminen turvatuksi.

Palosenjoelle tehtiin kutupesäkartoitus vuonna 2019. Tulokset olivat vähäisiä, sillä alueelta löydettiin kahdeksan kutupesää, mutta kuitenkin lupaavia sen suhteen, että taimen saataisiin kotiutettua jokeen. Lisäksi Palosenjoelle on valmistunut Palosenjoen kunnostussuunnitelman esiselvitys (Kivinen 2020).

Räimänkoski sijaitsee Pohjois-Kallaveden Koillisosassa ja laskee Räimänjärvestä noin 200 metriä matkan Pohjois-Kallaveden Räimänlahteen. Koski on lyhyt ja perattu sekä osin maantien ja loma-asuntojen välisessä puristuksessa. Virtaama koskessa vaihtelee suuresti, kesällä koski voi kuivua kokonaan. Keväällä Räimänkoskeen nousee Kallavedestä kudulle kuoretta. Aiemmin kalastoon kuului myös taimen (Kontila 2009). Järvitaimenesta raportoi myös yksi kyselyyn vastannut Räimän alueella sijaitseva osakaskunta, mutta mahdollisiin toimenpiteisiin suhteutettuna havainnot ovat kuitenkin hyvin harvoja.

2000-luvun alussa Pohjois-Savon TE-keskuksen kalatalousyksikkö inventoi pienimuotoisia virtavesiä tavoitteena selvittää niiden ominaisuudet ja kunnostusedellytykset taimenen, harjuksen ja ravun kotiuttamiseen. Tällaisia pienimuotoisia taimenen kotiuttamiseen soveltuvia virtavesiä Tavinsalmi-Kallavesi kalatalousalueella ovat esimerkiksi Varpasjoki, Pulkonkoski, Liesjoki ja Pekolanjoki. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus).

Taimenen lisääntymisalueeksi sopivat periaatteessa kaikenkokoiset virtavedet ja se voi monimuotoisena lajina kotiutua virtavesiympäristöön, jos keskeisimmät elinympäristövaatimukset kuten mm. veden laatu, jatkuvat virtaamat ja suojapaikat ovat kunnossa. Myös vaeltava taimen voi lisääntyä pienissä virtavesissä ja esimerkiksi peratut maatalousuomat voidaan kunnostaa lisääntymisalueiksi myös niillä kohdin, missä ei ole varsinaisia koskia jäljellä. Lähtökohtana tulee olla mahdollisuudet riittävän laajaan syönnösvaellukseen. Kotiutusistutus pienpoikasilla on edullinen tapa testata taimenen menestymistä, jos perusedellytykset ovat kunnossa. (Takkunen ym. 2018.)

3.2 Suunnitelma virtavesille

Virtavesien kalakantojen kehittämisen tavoitteet liittyvät taimenen kutu- ja poikastuotantomahdollisuuksien parantamiseen. Palosenjoessa elää jo pieni paikallinen taimenkanta (Sivonen 2020). Näin ollen on tärkeää saada uoma tarpeellisilta osiltaan kunnostettua. Palosenjoen kunnostussuunnitelman esiselvityksessä (Kivinen 2020) esitetään tarpeellisia kunnostustoimenpiteitä. Vuoksen järvitaimenkantojen toimenpideohjelman mukaisesti ensisijaista on vahvistaa olemassa olevan taimenkannan luonnonlisääntymistä kaikin tavoin (Takkunen 2018).

Näin ollen tavoite virtavesien osalta on, että Palosenjoen kunnostustoimenpiteitä lähdetään viemään eteenpäin vaellusreittien turvaamiseksi ja taimenkannan vahvistamiseksi. Muiden inventoitujen uomien joukosta valitaan kohteet, jotka sopivat taimenen lisääntymisalueiksi ja aloitetaan niihin sopivat toimenpiteet. Virtavesitoimenpiteet tehdään yhteistyönä sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa.

Osatavoite 1: Tehdään Palosenjoelle kunnostussuunnitelma ja valitaan Palosenjoen kunnostusta organisoiva taho

Osatavoite 2: Muiden inventoitujen uomien joukosta valitaan kohteet, jotka sopivat taimenen lisääntymisalueiksi ja aloitetaan niihin soveltuvat toimenpiteet

Inventoitujen uomien joukosta valitaan ne, joissa on eniten potentiaalia kotiuttaa taimen. Tämä prosessi tullaan tekemään kokonaisharkinnalla niin, että katsotaan, missä edellytykset lisääntymiselle ovat hyvät ja missä mahdollinen kunnostus kannattaa.

Osatavoite 3: Aloitetaan osatavoitteen 2 mukaisiin uomiin poikasistutukset, jos alkuperäistä taimenkantaa ei ole

3.3 Alueellinen suunnittelu virtavesillä

Koska kyse on kunnostettavista alueista, virtavesien osalta kyse on taimenkannan elvyttämisestä ja siihen liittyvästä kunnostuksesta. Näin ollen näillä alueilla kalastusmatkailu tai kaupallinen kalastus ei tule kysymykseen. Kalataloudellisesti merkittäviä alueita ovat kaikki virtavedet, sillä ne ovat taimenen lisääntymisen kannalta tärkeitä alueita.

Taimeniin liittyvät toimenpiteet vaativat yhteistyötä kalatalousalueiden, asiantuntijoiden, maanomistajien ja osakaskuntien kesken. Tässä käyttö- ja hoitosuunnitelmassa tavoite onkin, että taimeniin liittyvät toimenpiteet ja kunnostukset suunnitellaan yhteistyössä eri tahojen kesken. Koska kalatalousalue ei voi yksin omin resurssein kunnostaa kaikkia potentiaalisia uomia, tarvitaan yhteistyöryhmä sekä kullekin kunnostushankkeelle vetäjä.

4. Suunnitelma sivu- ja pienvesille

4.1 Perustiedot vesialueen ja kalakantojen tilasta

Sivu- ja pienvesien osa-alue kattaa kaikki yli 50 hehtaarin järvet, jotka eivät kuulu keskusjärvien osa-alueeseen. Keskusjärvien lisäksi alueella on noin 300 järveä ja lampea. Koska kaikkia ei ole mahdollista huomioida tässä käyttö- ja hoitosuunnitelmassa, sivu- ja pienvesistöjä tarkastellaan yleisellä tasolla.

Sivu- ja pienvesien osa-alueen suurimmat järvet ovat Naarajärvi (283 ha), Suuri-Palonen (229 ha), Löytynjärvi (182 ha) Ylä- ja Pieni-Pulkko (165 ha). Naarajärven ja Suuri-Palosen ekologinen tila on hyvä, Ylä-Pulkon ekologinen tila on tyydyttävä (Vesikartta).

Suurin osa muista sivu- ja pienvesistöistä ovat erinomaisessa tai hyvässä ekologisessa tilassa. Ylä-Pulkon lisäksi Ala-Pulkko on luokiteltu ekologiselta tilaltaan tyydyttäväksi. Lisäksi Maaninkajärven läheisyydessä eli alueen luoteisosassa olevat järvet ovat ekologiselta tilaltaan tyydyttäviä tai välttäviä. (Vesikartta.)

Pienten järvien kalakannoista tai kalastuksen nykytilasta ei ole olemassa ajankohtaisia tutkimuksia, mutta keväällä 2020 toteutettu osakaskuntakysely antaa osviittaa kalakannoista.

Osakaskuntakyselyssä sivu- ja pienvesillä veden laatu kalavetenä nähtiin enimmäkseen hyvänä. Keski- ja Ala-Pulkon tila nähtiin välttävänä. Kalastus on enimmäkseen

pyydyskalastusta ja vetouistelua. Lahnan, siian, kuhan ja hauen kannat katsottiin hyviksi, kun taas jokirapu ja järvitaimen huonontuneiksi. Osakaskuntakyselyn mukaan jokirapua esiintyy yhdessä järvessä sivu- ja pienvesien alueella. Täplärapua ei sivu- ja pienvesien alueella tiettävästi esiinny.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana pien- ja sivuvesien osa-alueella on istutettu enimmäkseen planktonsiikaa ja kuhaa. Satunnaisesti joihinkin järviin ja lampiin on istutettu järvitaimenta, kirjolohta, rapua ja harjusta.

Osakaskunnat myyvät kalastuslupia omille kalavesilleen; pien- ja sivuvesien alueen vesistöt eivät kuulu yhteiseen viehelupa-alueeseen.

4.2 Suunnitelma pien- ja sivuvesien osa-alueelle

Pääasiallisesti pien- ja sivuvesistöjen hoidosta vastaavat osakaskunnat. Resurssien salliessa ja tarvittaessa kalatalousalue voi avustaa osa-alueen osakaskuntia kalavesien hoidossa tai toimia toimenpiteiden hallinnoijana.

Yleisenä ongelmana kalatalousalueella on omistuksen pirstaleisuus sekä osakaskuntien toiminnan heikentyminen toimijoiden ikääntymisen seurauksena. Kalatalousalue tukee ja neuvoa tällaisia osakaskuntia yhdistämiseen liittyvissä asioissa. Tämän käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteena pien- ja sivuvesille on kuitenkin se, että ensisijaisen tärkeää olisi lisätä allaskohtaista yhteistyötä osakaskuntien välillä. Vapaa-ajankalastuksen eriytymisen myötä kalastuksenharrastajissa on ryhmiä, jotka toivovat erityisiä kalastuskohteita. Tällä ryhmällä on myös maksuvalmiutta kohteissa kalastamiseen.

Osatavoite 1: Kartoitetaan ja pyritään edistämään osakaskuntien yhteistyötä pienvesillä tapahtuvan kalastuksen järjestämiseksi. Tavoitteena on, että mahdollisimman monilla pien- ja sivuvesistöillä voisi kalastaa allaskohtaisella luvalla.

Osatavoite 2: Kartoitetaan ja pyritään edistämään erityiskalastuskohteen luomista alueen pienvesille. Erityiskalastuskohteella tarkoitetaan tässä yhteydessä kohdetta, jossa kalastus, kalavesien hoito ja säätely toteutetaan tietyn kalastajaryhmän ehdoilla. Lähtökohtaisesti tällaisella kohteella kalastus yleiskalastusoikeuksin olisi kielletty. Tarvittaessa kalatalousalue voi vastata kohteen hallinnoinnista.

4.3 Alueellinen suunnittelu ja yhteistoiminnan kehittäminen Toimenpiteet kalakantojen hoitamiseksi ja kalastuksen kehittämiseksi

Kaupallisen kalastuksen kehityksen myötä myös sivu- ja pienvedet voivat hyvin soveltua kaupallisen kalastuksen kohteeksi. Sivu- ja pienvesillä voidaan harjoittaa esimerkiksi särkikalojen pyyntiä. Sivu- ja pienvesille katsotaan soveltuvan kaikki lainmukaiset pyydykset.

Sivu- ja pienvedet soveltuvat kalastusmatkailutarkoitukseen alueelliset erityispiirteet huomioiden. Kalastusharrastus ja sitä myöden kalastusmatkailu kehittyy ja asiakkaiden tarpeet eriytyvät. Tulevaisuudessa voi kysyntää löytyä pienimuotoiselle ja rauhallisessa ympäristössä tapahtuvalle kalastusmatkailulle, tähän potentiaaliseen tarpeeseen sivu- ja pienvedet voivat vastata.

Alueen sivu- ja pienvedet ovat pääosin niin pienipiirteisiä ja vaikeasti saavutettavia, ettei niille ole tällä hetkellä mielekästä ulottaa kalatalousalueen yhteislupajärjestelmää.

4.4 Toimenpiteet kalakantojen hoitamiseksi ja kalastuksen kehittämiseksi

Kalakantojen osalta yksittäisiä altaita olisi tarkoituksenmukaista hoitaa yhteisesti sovittujen toimenpiteiden mukaisesti. Samoin kalastuksen säätely olisi luontevaa suorittaa allaskohtaisesti. Kalastusjärjestelyitä voisi sivu- ja pienvesillä kehittää siten, että osakaskuntien vapaa-ajankalastusluvut olisivat allaskohtaisia, eli kalastajalle riittäisi yhden osakaskunnan lupa, jolla altaalla voisi kalastaa kokonaisuudessaan. Tällaisia käytännön järjestelyitä onkin maakunnan alueella monin paikoin käytössä.

Hoitokalastus ja niitto voi olla tarpeen joissakin järvissä. Pääasiallisesti osakaskunnat vastaavat vesiensä hoidosta. Resurssien salliessa ja tarvittaessa kalatalousalue voi avustaa osa-alueen osakaskuntia kalavesien hoidossa tai toimia toimenpiteiden hallinnoijana.

4.5 Suunnitelma kalastusta ja kalakantoja koskevasta seurannan järjestämisestä

Sivu- ja pienvesillä tapahtuva seuranta perustuu pääosin osakaskuntien toimintailmoituksiin ja -kertomuksiin, sekä velvoitetarkkailuihin. Mahdollisen muun seurannan järjestämisen tarveharkinta ja hallinnointi on lähtökohtaisesti alueen osakaskuntien vastuulla. Mahdollisissa poikkeustapauksissa kalatalousalue voi resurssien puitteissa hallinnoida myös sivu- ja pienvesillä tapahtuvaa seurantaa.

5. Suunnitelma kalastuksenvalvonnan järjestämisestä

Kalastuksenvalvonta on tällä hetkellä järjestetty siten, että sekä osakaskunnat että kalatalousalue suorittavat valvontaa. Kalatalousalueella on tällä hetkellä seitsemän valtuutettua valvojaa osakaskuntien järjestämien valvojien lisäksi.

Viime vuosina suurimmat puutteet ovat olleet pyydysten merkitsemisessä ja usein yhteystiedot puuttuvat. Viehekalastuksessa kirjoitetaan vuosittain pieni määrä näyttömääräyksiä tai nostetaan syyte luvattomasta kalastuksesta etupäässä kaupunkien lähivesillä, missä kalastusrasitus on suurin.

Tavoitteena on käynnistää kalatalousalueen oma kalastuksenvalvontatoiminta vaiheittain yhteistyössä osakaskuntien kanssa. Näin saatujen alkukokemusten myötä toimintaa voi kehittää asteittain.

6. Vaelluskalojen, uhanalaisten kalakantojen ja biologisen monimuotoisuuden huomioon ottaminen toimenpiteissä

Tässä käyttö- ja hoitosuunnitelmassa huomioidaan luonnonkutsuisen taimenen elpymisen ja elinkierron asettamat edellytykset kalatalousalueen vesissä. Taimen on huomioitu Suovu-Palosen kunnostusta koskevissa suunnitelmissa ja tavoitteissa sekä verkkokieltona Suovun suun alueella taimenen vaelluksen turvaamiseksi. Lisäksi käyttö- ja hoitosuunnitelmassa on asetettu tavoitteet niille inventoiduille uomille, joihin taimenen kotiuttaminen on mahdollista.

Tässä käyttö- ja hoitosuunnitelmassa taimenen huomioimisen apuvälineenä on käytetty Vuoksen järvitaimenen toimenpideohjelmaa (Takkunen ym. 2018).

7. Täpläravun ja muiden vieraslajien huomioon ottaminen toimenpiteissä

Alueella ei tiedetä esiintyvän täplärapua, mutta jokirapua esiintyy eräissä sivuvesistöissä. Näin ollen toimenpiteet keskittyvät täpläravun ja rapuruton leviämisen estämiseen kalatalousalueelle. Toimenpiteet tehdään Kansallisen rapustrategian (Erkamo ym. 2019) mukaisesti

Rapuruton ja täpläravun leviämisen estämiseksi alueella on ehdoton istutus- ja siirtokielto koskien täplärapua. Täplärapujen varastointi ja kuljettaminen elävinä kulutusta varten tulee toteuttaa siten, ettei vaaranneta jokirapukantoja eikä täplärapujen leviäminen luontoon ole mahdollista. Täplärapuja ei saa missään tilanteessa lyhytaikaisestikaan sumputtaa pyyntialueensa ulkopuolella (Kalastuslaki 51 §).

Rapuruton torjunnassa tärkeä työkalu on tiedotuksen ja neuvonnan tehostaminen. Tiedottamista ja neuvontaa rapujen istuttamisesta ja rapurutosta tehostetaan kaikilla foorumeilla, myös internetissä ja sosiaalisessa mediassa. Tiedotuksen avulla tulisi päästä siihen, että jokainen ravustusta harjoittava erottaa jokiravun ja täpläravun toisistaan ja tietää lisäksi, että:

- rapuja saa sumputtaa vain siinä vesistönosassa, josta ne on pyydetty;
- täplärapujen istuttaminen niin uusiin vesiin kuin nykyisiin täplärapuvesiin on kielletty;
- täplärapuja ei saa siirtää esiintymisvesissään pyyntialueen ulkopuolelle;
- täplärapujen viljely on kielletty;
- jokirapujen kotiutusistutukset ovat luvanvaraisia. (Erkamo ym. 2019.)

Lisäksi rapuruton leviämisen estämiseen tähtääviä toimenpiteitä ovat ravustukseen käytettävien pyydysten ja muiden tarvikkeiden asianmukainen käsittely. Ravustajien tulisi myös voida tunnistaa rapuruttovedet helposti. Siksi täplärapuedet ja tunnetut krooniset rapuruttovedet tulisi merkitä esim. veneenlaskupaikoille, uimarannoille ja venesatamiin sijoitettavin rapurutosta varoittavin tauluin. (Erkamo ym. 2019.)

Kalatalousalue osallistuu omalta osaltaan tiedotukseen ja neuvontaan, ja julkaisee verkkosivuillaan tai muulla sopivalla foorumilla muun muassa lainsäädännön asettamat rajoitukset ja ohjeet ravustajille pyydysten asianmukaiseksi käsittelyksi.

8. Ehdotus kalastuksenhoitomaksuina kerättävien varojen omistajakorvauksiin käytettävän osuuden jakamiseksi

Vesienomistajille jaetaan korvaus, joka perustuu maksullisten yleiskalastusoikeuksien käyttöön kalavesillä. Yleiskalastusoikeudeksi katsotaan viehekalastus, heittokalastus tai vetouistelu yhdellä vavalla ja yhdellä siimalla.

Korvaus jaetaan kalastusrasituksen perusteella siten, että alueet, joilla kalastusrasitus on suurin, rasituskerroin on 4. Pienemmillä kalastusrasitusten alueilla rasituskerroin on pienempi kuin kolme ja niin edelleen.

- Rasituskerroin 4: Pohjois-Kallaveden altaan alueella kohdistuu suurin kalastusrasitus.
- Rasituskerroin 3: Suuri-Ruokovesi, Pieni-Ruokovesi ja Maaninkajärvi kuuluvat viehelupa-alueeseen, mutta kalastusrasitus ei ole yhtä korkea kuin Pohjois-Kallaveden altaassa.
- Muilla alueilla rasituskerroin on 2.

Kuitenkin, mikäli vesienomistajat katsovat myöhemmin, että yllä kerrottu rasituskerroinperiaate ei ole enää tasapuolinen esimerkiksi vapaa-ajankalastuksen lisääntymisen myötä, voidaan siirtyä toisenlaiseen jakoperusteeseen.

9. Alueellinen edunvalvonta

Kalatalousalue voi vaikuttaa esimerkiksi lausuntojen, viestinnän ja valistuksen avulla alueen ympäristönsuunnitteluun. Esimerkiksi Kuopioon suunnitteilla ollut ja sittemmin kielteisen ympäristölupapäätöksen saanut Finnpulp -hanke saattaa vielä palata ajankohtaiseksi.

Lisäksi kalatalousalue kannustaa niin sanottuja nukkuvia osakaskuntia yhdistymään viereisiin toimiviin osakaskuntiin tai tekemään vuokrasopimuksia alueen käytöstä. Näin turvataan yhtenäinen ja järkevä kalakantojen hoito.

10. Suunnitelma viestinnästä

Viestinnällä voidaan taata kalatalousalueen toiminnan tehokkuus. Esimerkiksi tehokkaalla sisäisellä viestinnällä pidetään kalatalousalueen hallitus ja kalastuksentralvojat ajan tasalla kalatalousaluetta koskevissa asioissa. Ulkoinen viestintä lisää kalatalousalueen näkyvyyttä ja antaa kuvaa tehokkaasta toiminnasta. Viestinnän tulee lisätä ja tukea vuoropuhelua eri sidosryhmien välillä kalatalousalueen asioiden hoitamisessa. Viestinnällä pyritään myös siihen, että kalatalousalue saa vesienomistajilta ajankohtaista tietoa esimerkiksi osakaskuntien päätöksistä ja kalavesien käyttöön vaikuttavista asioista.

Tällä hetkellä tärkein sisäisen viestinnän tapa on sähköposti. Ulkoista viestintää hoidetaan Pohjois-Savon kalatalouskeskuksen internetsivujen kautta. Jotta sisäinen viestintä olisi

mahdollisimman sujuvaa ja jotta se tavoittaisi kaikki toimijat, kalatalousalueella tulisi olla kaikkien osakaskuntien ja toimijoiden yhteystiedot.

Kalatalousalueen omien internet-sivujen käyttöönottoa tulee harkita ja informaation löydettävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

11. Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano

Ensimmäiset 1.1.2016 voimaan astuneen kalastuslain mukaiset käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotukset tulee luovuttaa ELY-keskusten hyväksyttäväksi 31.12.2021 mennessä. ELY-keskus hyväksyy käyttö- ja hoitosuunnitelman yhteistyöryhmän käsittelyn jälkeen. Tavinsalmi-Kallaveden käyttö- ja hoitosuunnitelma käsitellään kalatalousalueen ja sen jäsenten toimesta siten, että käyttö- ja hoitosuunnitelma jätetään yhteistyöryhmän käsiteltäväksi määräaikaan mennessä. Tällä aikataululla Tavinsalmi-Kallaveden käyttö- ja hoitosuunnitelma voisi astua voimaan vuoden 2022 aikana tai viimeistään 1.1.2023.

Kalatalousalue toimeenpanee käyttö- ja hoitosuunnitelmassa linjattuja toimia käytössä olevien resurssien puitteissa. Toimeenpanon laajuus on täysin riippuvainen ulkoisesta rahoituksesta. Vesialueiden omistajat osallistuvat kiinteästi käyttö- ja hoitosuunnitelmissa esitettyjen rajoitustoimenpiteiden toimeenpanoon.

12. Vaikuttavuuden arviointi ja suunnitelman päivitys

Käyttö- ja hoitosuunnitelman vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan jatkuvasti käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Kertyvän tiedon pohjalta tehdään tarvittavia tarkennuksia, joita toimeenpannaan vuosisuunnitelmissa.

Jatkuvan seurannan lisäksi käyttö- ja hoitosuunnitelman vaikuttavuutta arvioidaan kahdessa vaiheessa, jotka ajoittuvat suunnitelmakauden puoliväliin ja loppuvaiheeseen. Väliarviointi suoritetaan kyselytutkimuksella vuonna 2026, jolloin arvioidaan kuluvan vuoden kalastusta ja arvioita kalakannasta ja sen kehityksestä. Saatujen tulosten perusteella tehdään mahdollisesti tarvittavia toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi.

Suunnitelmakauden loppuvaiheessa vuonna 2031 suoritetaan toinen kyselytutkimus, jonka perusteella tehdään arvio käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

Suunnitelmakauden loppuraportti palvelee myös uuden käyttö- ja hoitosuunnitelman laadintaa.

Lähteet

- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (2020) *Järvi-Suomen alueelle istutettavat kalalajit ja niiden kannat – ELY-keskuksen ohje kalatalousalueille*. Pohjois-Savon ELY-keskus, Järvi-Suomen kalatalouspalvelut. 31.3.2020. Sähköposti Ari Pyykkönen, 23.1.2020.
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. *Pohjois-Savon puroinventointi*.
[<https://www.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=fae08ed47b434c238a1a36e111ad8033#>] [viitattu: 6.7.2020]
- Erkamo, E., Tulonen, J. & Kirjavainen, J. (2019) *Kansallinen rapustrategia 2019–2022*. Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2019:4.
- Hartikainen, J. (2020) *Kallaveden yhteistarkkailun vuosiyhteenveto 2019*. Savo-Karjalan ympäristötutkimus Oy.
- Kainulainen, E. (2003) *Tavinsalmen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma II*. Pohjois-Savon kalatalouskeskus ry.
- Kivinen, J. (2020) *Palosenjoen kunnostussuunnitelman esiselvitys*. Osuuskunta Kala- ja vesistötutkimus Vesi-Visio. Työraportit 5/2020.
- Kontila, P. (2009) *Käyttö- ja hoitosuunnitelma 2009–2018*. Pohjois-Kallaveden kalatalousalue. T:mi Iktys.
- Puranen, M., Ranta, T & Rautiainen, T. (2019) *Kuhan kasvu ja sukukypsyys Pohjois-Savossa 2018–2019*. Hämeen kalatalouskeskus, Pohjois-Savon kalatalouskeskus.
- Sivonen, K. (2020) *Kuopion Palosen- ja Suovunjoen kutupesäkartoitus 2020*. Osuuskunta Kala- ja vesistötutkimus Vesi-Visio. Työraportit 1/2021.
- Suomen ympäristökeskus, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Vesikartta. Vesien tila.[http://paikkatieto.ymparisto.fi/vesikarttaviewers/Html5Viewer_2_11_2/Index.html?configBase=http://paikkatieto.ymparisto.fi/Geocortex/Essentials/REST/sites/VesikarttaKansa/viewers/VesikarttaHTML525/virtualdirectory/Resources/Config/Default&locale=fi-FI] [viitattu: 6.7.2020]
- Takkunen ym. (2018) *Vuoksen vesistöalueen järvitaimenkantojen toimenpideohjelma*. Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Raportteja 60/2018.

Tilastokeskus (2019) Suomen virallinen tilasto (SVT): Rakennukset ja kesämökit [verkkajulkaisu]. ISSN=1798-677X. 2019. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 6.7.2020].
Saantitapa: http://www.stat.fi/til/rakke/2019/rakke_2019_2020-05-27_tie_001_fi.html

Vallinkoski, V., Miettinen, T., Aalto, J., (2016) *Vesien tila hyväksi yhdessä. Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2016–2021*. Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Raportteja 1/2016.

Liitteet

Liite 1: Kalatalousalueen omistussuhteet ja osakaskunnat

Liite 2: Tavinsalmi-Kallaveden alueen viehelupa-alue kartalla

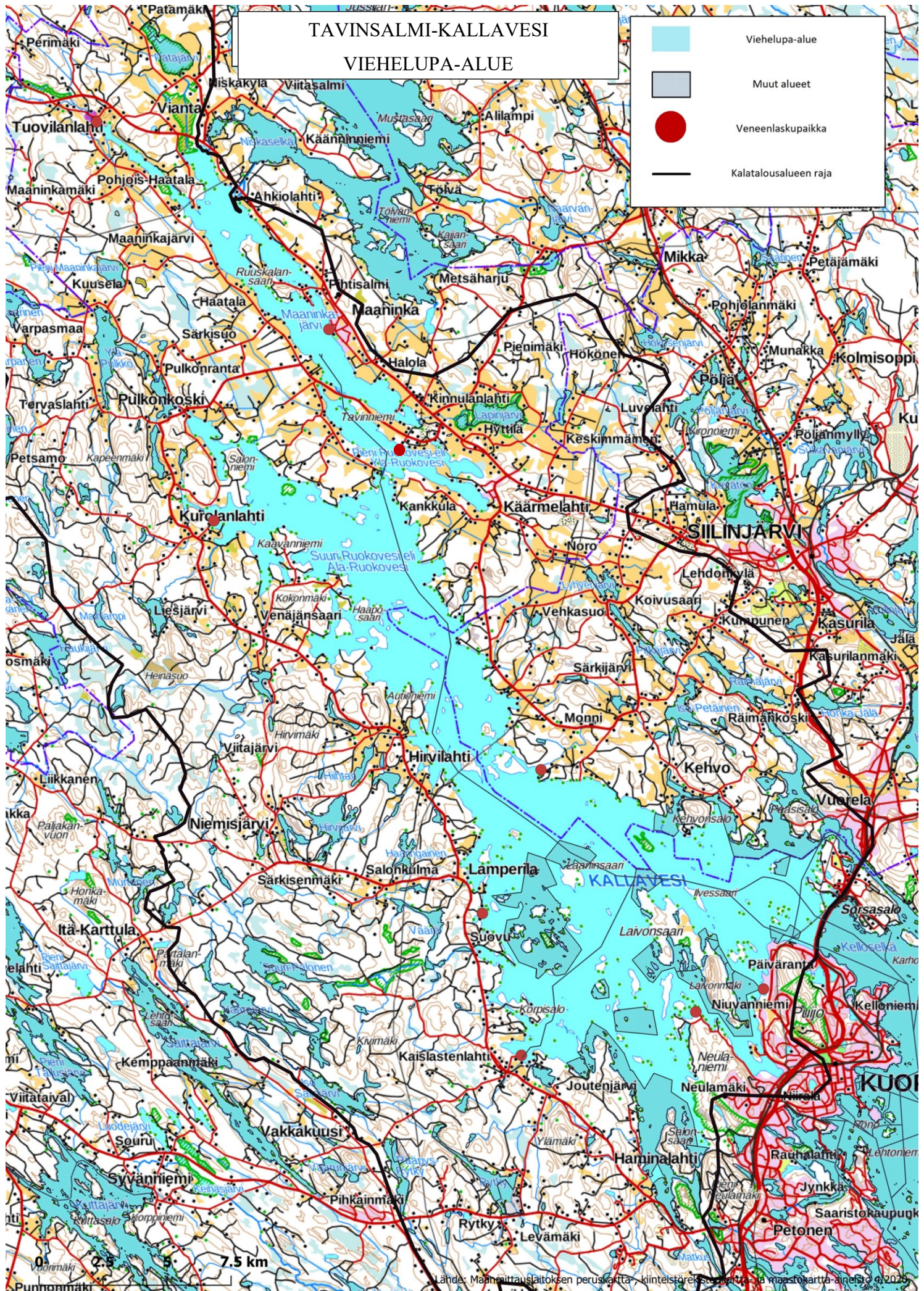
Liite 3: Alustava korvausperuste ELY-keskuksen myöntämissä kaupallisen kalastuksen luvissa

Osakaskunta	Numero
Kasurilan eteläinen osk	1
Haatalan osk	2
Väänälänrannan osk/vesialue	3
Venäjänsaaren osk	4
Puiroolahden osk	5
Käärmetlahden osk	6
Kurolanlahden osk	7
Räimän osk	8
Kehvolan osk	9
Kasurilan eteläinen osk	10
Koivusaaren osk	11
Pöljän eteläinen osk	12
Varpalan osk	13
Toivalan osk	14
Saari-Julkulan osk	15
Kuonanniemen osk	16
Pekolanniemen osk	17
Hamulan osk	18
Harjamäen osk	19
Ulpaslammin osk	20
Löytymäen osk	21
Löytynjärven osk	22
Tuovilanlahden osk	23
Katajamäen osk	24
Leppämäen osk	25
Jylängin osk	26
Pangan osk	27
Ruokovirran osk	28
Jäppilän osk	29
Ruuskalansaaren osk	30
Miettilän osk	31
Alamiettilän osk	32
Peuranpäänpellon osk	33
Kallioharjun osk	34
Väänälänrannan osk/vesialue	35
Rasilan osk	36
Viannan osk	37
Sorsanperän osk	38
Rauhalan osk	39
Kurjenhuudon osk	40
Ruokolahden osk	41
Salmenniemen osk	42
Tuovilanlahden osk	43
Varpalan osk	44
Pyylammen osk	45
Hussolansaaren osk	46
Ruotsalan osk	47

Osakaskunta	Numero
Kimmingin osk	48
Lappvetelän osk	49
Halolan osk	50
Myhkyrin osk	51
Vainikkalan osk	52
Kuhmuharjun osk	53
Hyttilän osk	54
Räsälän osk	55
Käärmetsaaren osk	56
Aatulan osk	57
Kivelän osk	58
Jussilan osk	59
Penkereen osk	60
Anttilan osk	61
Rytlyn osk	62
Hiltulanlahden osk	63
Kustilan osk	64
Haminanlahden osk	65
Hirvilahden eteläinen osk	66
Airakselan osk	67
Salinmaan osk	68
Lyytikkälän osk	69
Hakulilan osk	70
Kurkimäen osk	71
Karhumäen osk	72
Pohjois-Vehmasmäen osk	73
Tikkalansaaren osk	74
Lamposaaren osk	75
Särkän osk	76
Matomäen osk	77
Ilomäen osk	78
Mömmölän osk	79
Torstilan osk	80
Savolan osk	81
Levämäen osk	82
Niemisjärven osk	83
Hirvilahden pohjoinen osk	84
Poikkimäen osk	85
Haminalahden Hovin osk	86
Lylysaaren osk	87
Niuvanniemen osk	88
Salinmäen -Taivalmaan osk	89
Hiekkalan osk	90
Vänttilän osk	91
Heimolan osk	92
Salonsaaren osk	93
Suontauksen osk	94

Osakaskunta	Numero
Pulkin osk	95
Puijonsarven osk	96
Julkulan osk	97
Saari-Julkulan osk	98
Purjejärven osk	99
Koivulan osk	100
Laivonsaaren-Jouhtenisen osk	101
Virran osk	102
Peipolan osk	103
Virran-Puustilan osk	104
Koivuniemen osk	105

Liite 3: Alustava korvausperuste ELY-keskuksen myöntämissä kaupallisen kalastuksen luvissa

Kalastuslain 14 § mukaan käyttö- ja hoitosuunnitelmissa tulee esittää korvausperuste ELY-keskuksen myöntämille kaupallisen kalastuksen luville. Korvaus voidaan perustaa pinta-alaperusteiseen laskentatapaan, jolloin korvaus määräytyy haettavan lupa-alueen pinta-alasta ja siellä käytettävistä pyydysistä.

Oheinen esimerkkitaulukko on laadittu käyttö- ja hoitosuunnitelman tekohetken arvioidun korvaustason mukaan. Mikäli kalastuslain 13 § mukaisia lupia tullaan myöntämään käyttö- ja hoitosuunnitelman voimassaoloaikana, voidaan taulukkoa käyttää lähtökohtana korvauksille.

Esimerkkitaulukkoa ei ole tarkoitettu ohjaamaan osakaskuntien lupahinnoittelua, vaan sitä käytetään ainoastaan poikkeustapauksissa. Poikkeustapaus voi syntyä, mikäli kaupallinen kalastaja ei pääse haluamalleen alueelle kalastamaan muuten kuin ELY-keskuksen myöntämän luvan avulla. ELY-keskus voi myöntää luvan ainoastaan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa esitetyille alueelle (kappale 2.3.2).

Lupa-alueen pinta-ala yli 50, mutta alle 500 ha			
Pyydys:	€:	Pyydys:	€:
Trooli	600	Rapumerta	10
Nuotta	300	Rysä, korkeus alle 2 m + 30 € /metri	10
Verkko (pit. enintään 30 m)	10	Pitkäsiima	10
Merta, katiska	5	Syöttikoukku 5 kpl	5
Lupa-alueen pinta-ala yli 500, mutta alle 1000 ha			
Pyydys:	€:	Pyydys:	€:
Trooli	900	Rapumerta	15
Nuotta	450	Rysä, korkeus alle 2 m + 40 € /metri	15
Verkko (pit. enintään 30 m)	15	Pitkäsiima	15
Merta, katiska	5	Syöttikoukku 5 kpl	5
Lupa-alueen pinta-ala 1000–5000 ha			
Pyydys:	€:	Pyydys:	€:
Trooli	1200	Rapumerta	20
Nuotta	600	Rysä, korkeus alle 2 m + 50 € /metri	20
Verkko (pit. enintään 30 m)	20	Pitkäsiima	20

Merta, katiska	10	Syöttikoukku 5 kpl	10
Lupa-alueen pinta-ala yli 5000 ha			
Pyydys:	€:	Pyydys:	€:
Trooli	1800	Rapumerta	30
Nuotta	900	Rysä, korkeus alle 2 m + 60 € /metri	30
Verkko (pit. enintään 30 m)	30	Pitkäsiima	30
Merta, katiska	15	Syöttikoukku 5 kpl	15